

2011

JAVNA OBJAVA BONITETNIH ZAHTJEVA

Karlovac, 2011

Sadržaj

1.	<i>Strategije upravljanja rizicima .....</i>	2
2.	<i>Jamstveni kapital .....</i>	4
3.	<i>Kreditni rizik .....</i>	6
1.1.	<i>Tehnike smanjenja kreditnog rizika .....</i>	12
4.	<i>Kamatni rizik .....</i>	13
5.	<i>Rizik likvidnosti i valutni rizik.....</i>	15
6.	<i>Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke .....</i>	18
7.	<i>Operativni rizik.....</i>	19
8.	<i>Postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala (ICAAP).....</i>	21

U skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama i Odlukom o javnoj objavi bonitetnih zahtjeva kreditnih institucija Karlovačka banka d.d. Karovac objavljuje kvantitativne i opisne informacije sa stanjem na dan 31.12.2010.

1. Strategije upravljanja rizicima

Banka je internim aktima propisala se postupke mjerenja, procjene i upravljanja rizikom likvidnosti, kreditnim rizikom, kamatnim rizikom i valutnim rizikom, a naročito ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju pojedinim rizikom, postupci za određivanje i mjerenje rizika, sustav mjerenja, praćenja i kontrole, mjere za slučajeve prekoračenja postavljenih limita te način izvješćivanja.

Strategija upravljanja rizicima podrazumijeva izbjegavanje i sprečavanje neprihvatljivog utjecaja poslovnih događaja na aktualne i buduće pokazatelje poslovanja i vrijednost kapitala, a što se postiže kroz prepoznavanje rizika, mjerenje i kontrolu, na način propisan internim aktima.

Dosljednim provođenjem organizacije upravljanja rizicima na način utvrđen internima aktima utvrđeni su ciljevi dosezanja adekvatne razine kapitala i racionalno korištenje dioničkog kapitala Banke.

Ovlaštenja i odgovornosti u postupcima mjerenja, procjena i upravljanja rizicima ustrojena su na nekoliko razina s različitim opsegom i stupnjem istih i to:

Nadzorni odbor daje suglasnost Upravi na Politike upravljanja rizicima što uključuje odobravanje razine rizika koju Uprava smije preuzeti. Osim opće suglasnosti o prihvatljivim razinama i vrstama rizika, Nadzorni odbor usvaja tromjesečna izvješća o profilu rizika, uključujući izloženost i iznimke od politika, te određuje i tekuće rizike za postojeće ili nove proizvode i usluge.

Uprava Banke, u okviru ovlaštenja i odgovornosti, utvrđuje i donosi politike upravljanja rizicima te odgovora za njihovo provođenje. Odgovornost je Uprave da identificira, mjeri, nadgleda i kontrolira rizik unutar Banke, kao i da drži Nadzorni odbor pravovremeno obaviještenim. U tom smislu utvrđuje i donosi mjere za provođenje usvojenih politika, te opće akte i procedure i utvrđuje tehničke i organizacijske uvjete kojima osigurava praćenje rizika i upravljanje rizicima.

Komisija za upravljanje aktivom i pasivom (u daljnjem tekstu ALCO) ima savjetodavni i koordinativni karakter, a ista razmatra stanja, trendove te predlaže oblikovanje i donošenje aktivnosti i mjere za učinkovitije upravljanje pojedinim rizicima na osnovi izvještaja i analiza koje

izrađuju sektori u čijem se poslovanju predmetni rizik iskazuje, odnosno izvještaja i analiza Sektora procjene i upravljanja rizicima o profilu rizika na nivou Banke. ALCO je ovlašten zatražiti izradu proračuna i simulacija kako bi se procijenio budući rizik u poslovanju Banke, a kao posljedica promjena bilo mjera monetarne politike, bilo tržišnih čimbenika ili očekivanih promjena u bilanci Banke. Posebnom odlukom Uprave Banke utvrđuje se sastav i imenuju članovi u ALCO, te određuje jedan član Uprave za koordinatora.

Za pojedine rizike Uprava Banke osniva posebne Komisije koordinativnog karaktera zadužene za provođenje dijela ovih Politika koji se tiče odgovarajućeg rizika.

Nadležnost i odgovornost za provođenje usvojene Politike svakog pojedinog organizacijskog dijela i zaposlenika banke utvrđena je drugim općim i provedbenim aktima. Donošenje drugih općih akata u nadležnosti je Uprave Banke, a za donošenje provedbenih akata nadležni su direktori sektora. U dijelu tih akata koji se tiče operacionalizacije sustava upravljanja rizicima i ovih Politika utvrđuje se identifikacija rizika, pridržavanje granice rizika odnosno ograničenja izloženosti, obuhvatnost unutarnjih kontrola i obveza izvještavanja Uprave u cilju osiguravanja aktivnog nadzora nad provođenjem ovih Politika.

Unutarnja revizija Banke, u okviru ovlaštenja i odgovornosti, vršeci reviziju pojedinog područja poslovanja Banke, obavezno vrši reviziju procesa i postupaka sustava upravljanja rizicima utvrđenog ovom Politikom i navedenim drugim općim aktima, za rizike identificirane za isto područje.

Funkcija kontrole rizika je u Banci organizirana u Sektor upravljanja rizicima, koji u svrhu kontrole rizika periodično izrađuje izvješća:

- rezultatima obavljene kontrole rizika, eventualnim slabostima, nedostacima ili nezakonitostima
- ocjeni adekvatnosti i učinkovitosti upravljanja rizicima i izloženosti rizicima
- daje preporuke i rokove za otklanjanje nedostataka, slabosti ili nezakonitosti u upravljanju i izloženosti rizicima

2. Jamstveni kapital

Ukupan iznos jamstvenog kapitala predstavlja zbroj osnovnog kapitala i dopunskog kapitala I, umanjeno za odbitne stavke.

Osnovni kapital

Osnovni kapital uključuje:

- uplaćene redovne i povlaštene dionice (osim kumulativnih povlaštenih dionica)
- rezerve i zadržanu dobit
- rezerve za opće bankovne rizike

Stavke koje umanjuju osnovni kapital propisane su člancima 6. i 13. Odluke o jamstvenom kapitalu. Osnovni kapital Banke umanjen je za iznos nerealiziranog gubitka s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju, iznos prekoračenja ulaganja u kapitala nefinancijskih trgovačkih društava te gubici proteklih i tekuće godine.

Dopunski kapital I

U dopunski kapital I uključeni su hibridne instrumenti – financijski instrumenti koji služe za prikupljanje izvora sredstava, a imaju karakteristike kapitala i obveza. Dospijeće ovih instrumenata je unaprijed određeno i mora biti ugovoreno u trajanju 6 godina i više, računajući od dana uplate. Za uključivanje ovih instrumenata u jamstveni kapital, osim navedenog dospijeća, moraju biti zadovoljeni i svi ostali uvjeti propisani Odlukom o jamstvenom kapitalu.

Ograničenja pri izračunu jamstvenog kapitala

Iznos jamstvenog kapitala mora u svakom trenutku biti dostatna za pokriće kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik. Stavke jamstvenog kapitala ne mogu se istodobno koristiti za pokriće različitih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu s Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala.

Ukupan zbroj dopunskog kapitala I i dopunskog kapitala II ne smije prelaziti iznos osnovnog kapitala. Iznos dopunskog kapitala I ne smije prelaziti 50% osnovnog kapitala.

Struktura jamstvenog kapitala

Jamstveni kapital	Iznos
	u tisućama kn
(a) Stavke koje se uključuju u osnovni kapital	
Uplaćeni kapital ostvaren izdavanjem redovnih i povlaštenih dionica, osim kumulativnih povlaštenih dionica	166.259
Rezerve i zadržana dobit	31.433
Rezerve za opće bankovne rizike	17.193
Ukupno stavke koje se uključuju u osnovni kapital	214.885
(b) Stavke koje umanjuju osnovni kapital	
Gubici proteklih godina	(20.477)
Gubitak tekuće godine	(90.624)
Stечene vlastite dionice	-1.886
Nematerijalna imovina	
Neotplaćeni iznos kredita koji je kreditna institucija odobrila za kupnju dionica kreditne institucije osim za kumulativne povlaštene dionice	
Ostale stavke - Nerealizirani gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	(4.057)
Ukupno stavke koje umanjuju osnovni kapital	(117.044)
(c) Ukupno osnovni kapital (a – b)	97.840
(d) Ukupno dopunski kapital I	56.258
Hibridni instrumenti	56.258
(e) Ukupno jamstveni kapital prije umanjenja za odbitne stavke (c + d)	154.098
	0
(f) Ukupno odbitne stavke od jamstvenoga kapitala	(30.195)
Iznos prekoračenja ulaganja u kapital nefinancijskih institucija	(30.195)
(g) JAMSTVENI KAPITAL (e – f)	123.903

3. Kreditni rizik

Strategija upravljanja kreditnim rizikom proizlazi iz poslovne politike Banke i njenog kapaciteta za preuzimanje rizika. Pri tome se definiraju načela upravljanja rizicima, dizajn procesa, kao i potrebne tehničko-organizacijske strukture, odnosno operativni pokazatelji kao što su ciljane djelatnosti i ograničenja.

Strategija upravljanja rizicima se u operativnu smislu priprema/revidira najmanje jednom svake godine, u svrhu uravnoteženja ciljevam prihvatanja i upravljanja rizikom i prodaje rizičnih proizvoda Banke. Prodajne jedinice Banke iznose perspektivu o tržišnim zahtjevima koje mogu ili imaju utjecaja na strageiju upravljanja rizicima. Prijedloge i izmjene strategije usvaja Uprava Banke, a odobrava Nadzorni odbor.

Banka je internim aktima definirala politiku upravljanja kreditnim rizikom, koja se sastoji od identifikacije rizika, mjerenja rizika, ocjenu (selekciju) rizika, tehnike agregacije pojedinih izloženosti kreditnom riziku, izvještavanje i kontrolu rizika, tehnike smanjenja i zaštite, dokumentiranost procesa upravljanja kreditnim rizikom, pravnu i regulatornu sukladnost te upravljanja instrumentima osiguranja i zaštite.

Politike upravljanja kreditnim rizikom propisuju:

- Detaljan i formaliziran postupak procjene pojedinih izloženosti kreditnom riziku
- Definiranje ciljnih tržišta i kriterija prihvatljivosti
- Mjerenje, utvrđivanje, praćenje i kontrolu rizika na razini portfelja
- Postupke i smjernice za upravljanje portfeljem
- Jasnu komunikaciju između svih razina managementa i djelatnika u procesu upravljanja kreditnim rizikom
- Definiranje odgovornosti jedinica / osoblja uključenih u nastanak i upravljanje kreditnim rizikom

Banka definira sustav kontrole kreditnog rizika s ciljem ostvarivanja primjerene i djelotvorne kontrole ovog rizika i to kako na razini pojedinačnih plasmana tako i na razini ukupnog portfelja i njegovih pojedinih segmenata.

Sustav respektira kontrolu kreditnog rizika pojedinačnih plasmana obzirom na njihovu veličinu i složenost kao i obzirom na postojeća aplikativna rješenja za pojedine segmente portfelja.

Funkcija analize kreditnog rizika ustrojena je u okviru Odjela kreditne analize koji je organiziran u sklopu Sektora analize i upravljanja rizicima čime je postignuta operativna i organizacijska odvojenost ove funkcije od funkcije ugovaranja plasmana i od funkcije podrške poslovanju. Osobe zadužene za kontrolu kreditnog rizika ne obavljaju poslove ni jedne druge kontrolne funkcije.

Upravljanje i kontrola kreditnog rizika na nivou pojedinačnih plasmana vrši se u opsegu i na način u ovisnosti od vrste plasmana.

Kapitalni zahtjevi po vrstama rizika	Kapitalni zahtjevi
	u tisućama kn
Kapitalni zahtjev za kreditni rizik	
Korišteni pristupi:	
<i>Standardizirani pristup</i>	
1. Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	6.854
2. Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	407
3. Izloženosti prema javnim državnim tijelima	3
4. Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0
5. Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
6. Izloženosti prema institucijama	7.975
7. Izloženosti prema trgovačkim društvima	69.095
8. Izloženosti prema stanovništvu	39.552
9. Izloženosti osigurane nekretninama	5.338
10. Dospjela nenaplaćena potraživanja	32.082
11. Visokorizična potraživanja	0
12. Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0
13. Sekuritizacijske pozicije	0
14. Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima	0
15. Ostale izloženosti	9.644
(1.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	170.950

Banka za izračun kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik koristi standardizirani pristup na način kako je to propisano Odlukom o adekvatnosti jamstvenog kapitala. Izloženost Banke je iznos svih aktivnih bilančnih stavki i stavki izvanbilance. Stavkama izvanbilance smatraju se izvedeni financijski instrumenti i izvanbilančne obveze temeljem kojih je Banka izložena kreditnom riziku.

Odbitne stavke od jamstvenog kapitala ne uključuju se u izračun izloženosti ponderiranog kreditnim rizikom.

Iznos izloženosti ponderiran kreditnim rizikom za bilančne stavke izračunava se na način da se bilančne izloženosti pomnože s pripadajućim ponderima, dok se za izvanbilančne stavke

Kod izračuna kapitalnog zahtjeva za operativni rizik Banka koristi jednostavan pristup - metodologija relevantnog pokazatelja. Relevantni pokazatelj računa se kao zbroj propisanih

stavki ukupnog prihoda sa svojim pozitivnim ili negativnim predznakom. Relevantni pokazatelj izračunava se na osnovi revidiranih podataka za financijsku godinu.

Prema jednostavnom pristupu inicijalni kapitalni zahtjev za operativni rizik jest 15% prosjeka posljednja tri relevantna pokazatelja.

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri		Klasične izvanbilančne stavke	
	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn	ukupan iznos u tisućama kn	prosječan iznos u tisućama kn
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	241.923	285.442	393.350	326.319	86.926	82.703
Izloženosti prema lokalnoj i regionalnoj samoupravi	6.787	6.892				
Izloženosti prema javnim državnim tijelima	261	205			7	
Izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama i međunarodnim organizacijama						
Izloženosti prema institucijama (kreditnim institucijama i investicijskim društvima)	321.883	283.351			500	500
Izloženosti prema trgovačkim društvima	704.021	702.110			92.142	96.066
Izloženosti prema stanovništvu	477.512	504.252			31.676	31.551
Izloženosti u obliku pokrivenih obveznica						
Izloženosti u obliku udjela u investicijskim fondovima						
Ostale izloženosti	178.587	171.534			10.767	11.705
UKUPNO	1.930.974	1.953.786	393.350	326.319	222.018	222.525

Značajna geografska područja	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri	Klasične izvanbilančne stavke
	u tisućama kn	u tisućama kn	u tisućama kn
Geografsko područje			
RH	1.558.728	166.447	395.261
Europa	297.283	58	0
Geografsko područje RH (razrada)			
KARLOVAČKA	543.064,21	3.358,90	274.524,29
ISTARSKA	5.324	380	506
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	4.008	0	5.230
SISAČKO-MOSLAVAČKA	69.167	0	4.163
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	11.144	0	5.480
SPLITSKO-DALMATINSKA	45.484	83	9.832
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	41	0	3
ZADARSKA	5.361	0	21
PRIMORSKO-GORANSKA	39.339	0	593
KRAPINSKO-ZAGORSKA	16.369	0	30
BRODSKO-POSAVSKA	6.799	0	1
POŽEŠKO-SLAVONSKA	9.347	0	1.670
ŠIBENSKO-KNINSKA	2.026	0	7
OSJEČKO-BARANJSKA	1.236	0	6.171
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	7.070	0	36
MEĐIMURSKA	381	0	13
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	389	0	83
LIČKO-SENJSKA	3.141	0	408
GRAD ZAGREB	706.132	162.409	75.927
ZAGREBAČKA	59.594	216	10.042
VARAŽDINSKA	23.312	0	520
UKUPNO	1.856.012	166.505	395.261

Dospjelo nenaplaćeno potraživanje (DNP) je izloženost kod koje je Banka utvrdila da dužnik nije ispunio svoju dospjelu obvezu u roku dužem od 90 dana.

Bez obzira na to je li dužnik u zakašnjenju dužem od 90 dana za dio obveze koja proizlazi iz ugovornog odnosa ili za sve obveze koje proizlaze iz toga ugovornog odnosa, cjelokupno potraživanje koje proizlazi iz toga ugovornog odnosa, smatrat će se dospjelim nenaplaćenim potraživanjem (DNP).

Obrazac SP Izloženost kreditnom riziku prema standardiziranom pristupu

Red. br.		BRUTO IZNOS IZLOŽENOSTI	(-) REZERVACIJE	NETO IZLOŽENOST
		1	3	4
1	UKUPNA IZLOŽENOST	2.920.593	-201.625	2.718.968
	RAŠČLANJIVANJE UKUPNE IZLOŽENOSTI PREMA VRSTI			
2	Bilančne stavke	2.525.332	-201.008	2.324.324
3	Izvanbilančne stavke	395.261	-617	394.644
4	Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire	0	0	0
5	Izvedeni financijski instrumenti	0	0	0
6	Ugovori o obnovi i drugi ugovori o netiranju	0	0	0
	RAŠČLANJIVANJE UKUPNE IZLOŽENOSTI PREMA PONDERIMA RIZIKA			
7	0%	664.801	0	664.801
8	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	427.287	0	427.287
9	transakcije unutar grupe kreditnih institucija	0	0	0
10	10%	0	0	0
11	20%	316.615	0	316.615
12	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI	16.716	0	16.716
13	35%	37.207	0	37.207
14	50%	126.378	-1	126.377
15	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI	13.427	-1	13.426
16	osigurano poslovnom nekretninom	93.128	0	93.128
17	75%	439.715	-2.733	436.982
18	100%	1.210.794	-193.919	1.016.875
19	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI	967.843	-43.729	924.114
20	dospjela nenaplaćena potraživanja	242.951	-150.190	92.761
21	150%	125.082	-4.972	120.111
22	od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja	125.082	-4.972	120.111
23	visokorizična potraživanja	0	0	0
24	Ostali ponderi rizika	0	0	0

Obrazac SP Izloženost kreditnom riziku prema standardiziranom pristupu				
Red. br.		IZNOS IZLOŽENOSTI	IZNOS IZLOŽENOSTI PONDERIRAN KREDITNIM RIZIKOM	KAPITALNI ZAHTEJEV
		000	000	000
1	UKUPNA IZLOŽENOST	2.546.335	1.424.581	170.950
	RAŠČLANJIVANJE UKUPNE IZLOŽENOSTI PREMA VRSTI			
2	Bilančne stavke	2.324.324	1.267.629	152.116
3	Izvanbilančne stavke	222.010	156.952	18.834
4	Transakcije povezane s vrijednosnim papirima i transakcije s dugim rokom namire	0	0	0
5	Izvedeni financijski instrumenti	0	0	0
6	Ugovori o obnovi i drugi ugovori o netiranju	0	0	0
	RAŠČLANJIVANJE UKUPNE IZLOŽENOSTI PREMA PONDERIMA RIZIKA			
7	0%	715.852	0	0
8	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AK	427.287	0	0
9	transakcije unutar grupe kreditnih institucija	0	0	0
10	10%	0	0	0
11	20%	317.355	63.471	7.617
12	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI	16.716	3.343	401
13	35%	36.044	12.616	1.514
14	50%	216.627	108.313	12.998
15	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI	13.426	6.713	806
16	osigurano poslovnom nekretninom	88.961	44.480	5.338
17	75%	321.296	240.972	28.917
18	100%	819.065	819.065	98.288
19	od čega: bez procjene priznate VIPKR ili AKI	731.856	731.856	87.823
20	dospjela nenaplaćena potraživanja	87.210	87.210	10.465
21	150%	120.096	180.143	21.617
22	od čega: dospjela nenaplaćena potraživanja	120.096	180.143	21.617
23	visokorizična potraživanja	0	0	0
24	Ostali ponderi rizika	0	0	0

1.1. Tehnike smanjenja kreditnog rizika

Iznos izloženosti prije ponderiranja može se korigirati primjenom propisanih tehnika smanjenja kreditnog rizika za priznate oblike kreditne zaštite.

Za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva Banka koristi tehnike materijalne zaštite

- financijski kolateral (depozit), pri čemu se kod izračuna učinka primjene financijskog kolaterala koristi jednostavna metoda
- zamjenom pružatelja zaštite (izdavanjem jamstava i/ili garancija)

Pridruživanje pondera osiguranim dijelovima izloženosti

Dio izloženosti osiguranih depozitom raspoređuje se u ostale isloženosti s

ponderima:

- 0% - ako su izloženost i depozit ročno i valutno usklađeni
- 20% - ako su izloženost i depozit usklađeni samo po preostaloj ročnosti

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika

Iznosi izloženosti pokrivene	Materijalna kreditna zaštita	Nematerijalna kreditna zaštita
garancijama/jamstvima	Iznosi izloženosti pokrivene financijskim kolateralom	izloženosti pokrivene garancijama/jamstvima
	000	000
Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama		94.417
Izloženosti prema institucijama		
Izloženosti prema trgovačkim društvima	46.802	
Izloženosti prema stanovništvu	16.239	
Ostale izloženosti		55.550
UKUPNO	63.041	149.967

4. Kamatni rizik

Banka utvrđuje svoju politiku upravljanja kamatnim rizikom s ciljem izbjegavanja neprihvatljivog utjecaja promjena kamatnih stopa na svoj aktualni i budući neto kamatni prihod te vrijednost svoga kapitala, a što će postići kroz njegovo prepoznavanje, mjerenje i kontrolu.

Kamatni rizik označava osjetljivost prihoda banke i tržišne vrijednosti njenog kapitala na promjene kamatnih stopa, a nastaje zbog:

- neusklađenosti aktive i pasive u pogledu ponovnog određivanja njihovih cijena (rizik promjena cijena)
- razlika u periodičnosti promjena ili smjera promjena kamatnih indeksa na koje su vezane pojedine stavke imovine ili obveza (osnovni rizik)
- promjene krivulje prinosa (rizik krivulje prinosa)
- realizacije ugrađenih opcija (rizik opcionalnosti)

Ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju kamatnim rizikom po razinama i po opsegu:

Nadzorni odbor

- daje suglasnost Upravi na donošenje Politike
- usvaja tromjesečna izvješća o ukupnoj ocjeni kamatnog rizika

Uprava

- donosi Politike i odgovara za njihovo provođenje
- osigurava tehničke i organizacijske uvjete za utvrđivanje, mjerenje i kontrolu rizika
- donosi mjere za provođenje usvojene politike
- utvrđuje planske pokazatelje profitabilnosti
- donosi odluke o promjeni vrsta i visina kamatnih stopa i tarifa
-

Odbor za ALM(Odbor za upravljanje aktivom i pasivom)

- savjetodavno tijelo Uprave
- koordinativna funkcija na relaciji Uprave i nadležnih organizacijskih jedinica
- razmatra stupanj i smjer rizika i utvrđuje ukupnu ocjenu rizika
- utvrđuje limite za upravljanje kamatnim rizikom
- utvrđuje mjere za usklađenje poslovanja s usvojenom Politikom

- razmatra stvarne i simulirane pozicije izloženosti kamatnom riziku
- analizira kamatnu politiku i predlaže Upravi promjenu cijena kredita i depozita s ciljem optimiziranja kreditnog portfelja i njegovog prinosa te minimiziranja troškova sredstava, sve uz održavanje strukture bilance sukladno usvojenim ciljevima
- utvrđuje aktivnosti i mjere za poboljšanje sustava upravljanja ovim rizicima
- utvrđuje postavke za stres testiranje

Sektor procjene i upravljanja rizicima – Odjel procjene i upravljanja rizicima

- vrši mjerenje, praćenje i kontrolu izloženosti kamatnom riziku
- ocjenjuje stupanj i smjer kretanja rizika i prikladnost sustava upravljanja
- mjeri, prati i kontrolira utvrđene interne limite i izvješćuje Odbor za ALM o njihovom stanju i kretanju
- priprema podatke i relevantne pokazatelje za Odbore
- izrađuje stres testove na bazi zadanih postavki te o rezultatima testa upoznaje Odbor ALM koji analizira rezultate testa i utvrđuje da li postoji potreba promjene strategije upravljanja kamatnim rizikom

Sektor kreditnog poslovanja, Sektor za poslove s građanima, Sektor riznice

- vrše analizu kamatnih stopa i tarifa iz djelokruga svojih poslova
- predlažu Odboru za ALM promjene kamatnih stopa i tarifa, vezano uz promjene kamatnih stopa na tržištu te vezano uz nivo ostvarenja pozicija aktive i pasive u odnosu na planirane

Sektor računovodstva - Odjel izvješćivanja izrađuje izvješća o izloženosti kamatnom riziku na načini dinamikom propisanom važećim podzakonskim aktom

Odjel unutarnje revizije vrši reviziju procesa i postupaka sustava upravljanja kamatnim rizikom u odnosu na usvojenu Politiku i pripadajuće akte za njeno provođenje

Politiku upravljanja kamatnim rizikom Banka donosi i provodi u svrhu zaštite i minimiziranja potencijalnih negativnih učinaka na svoj financijski rezultat (neto kamatni prihod) kao i na ekonomsku vrijednost knjige banke, a koji bi mogli nastati uslijed promjena kamatnih stopa.

Politika upravljanja kamatnim rizikom banke respektira time kratkoročni i dugoročni fokus upravljanja ovim rizikom.

U svrhu zaštite i minimiziranja potencijalnih negativnih učinaka na svoj financijski rezultat (neto kamatni prihod) Banka primjenjuje tzv repricing model (GAP analizu). U tu svrhu utvrđuje se nominalna i ponderirana vrijednost GAP-ova po pojedinom vremenskom razdoblju i kumulativno unutar razdoblja do 1 godine, po svim važnijim valutama, te potom za sve valute

ukupno. Utvrđena ponderirana vrijednost sagledava se u odnosu na ostvareni godišnji nivo neto kamatnog prihoda.

U svrhu zaštite i minimiziranja potencijalnih negativnih učinaka na ekonomsku vrijednost knjige banke Banka koristi pojednostavljeni izračun procjene promjene ekonomske vrijednosti primjenjujući standardni kamatni šok na pozicije banke po svim važnijim valutama i za sve valute ukupno, a na način kako to propisuje HNB svojem važećem podzakonskom aktu.

U upravljanju visinom mogućeg utjecaja na neto kamatni prihod i neto kamatnu maržu Banka koristi mjere koje se odnose na promjenu obujma određenih pozicija aktive i pasive, zatim promjenu kamatnih stopa te kombinaciju promjena obujma i kamatnih stopa.

Promjene ekonomske vrijednosti/dobiti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke	
	Standardni kamatni šok	
	(+/- 200 baznih bodova)	
	Smanjenje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije	Povećanje ekonomske vrijednosti/dobiti kreditne institucije
	u tisućama kn	u tisućama kn
Valuta EUR	3.824	
Valuta HRK		6
Ostale valute (ukupno)	711	
UKUPNO	4.535	6
SVEUKUPNO	4.529	
JAK	123.903	
% JAK-a	3,66	

5. Rizik likvidnosti i valutni rizik

Upravljanje rizikom likvidnosti vrši se s ciljem postizanja optimalnog odnosa profitabilnosti i sigurnosti odnosno s ciljem nesmetanog poslovanja Banke u kojem ona može:

- pravovremeno osigurati sredstva za izvršenje svih svojih dospjelih obveza
- provoditi usvojenu politiku plasmana
- reagirati na neočekivane pritiske na likvidnost u kriznim situacijama

Upravljanje valutnim rizikom Banka vrši s ciljem minimiziranja gubitaka koji mogu nastati kao posljedica otvorenih deviznih pozicija po valutama te kao posljedica neusklađenosti devizne podbilance sa stanovišta preostale ročnosti po ključnim valutama.

Sustav upravljanja ovim rizikom određen je obujmom poslovanja Banke u trgovanju devizama koji ne predviđa trgovanje u špekulativne svrhe.

Ovlaštenja i odgovornosti u upravljanju rizikom likvidnosti i valutnim rizikom po razinama i po opsegu:

Nadzorni odbor

- daje suglasnost Upravi na donošenje Politike
- daje suglasnost Upravi na donošenje plana financiranja u nepovoljnim okolnostima
- usvaja tromjesečna izvješća o ukupnoj ocjeni rizika

Uprava

- donosi Politike i odgovara za njihovo provođenje
- donosi mjere za provođenje usvojene politike
- donosi akte i procedure za provođenje usvojene Politike
- osigurava tehničke i organizacijske uvjete za utvrđivanje, mjerenje i kontrolu rizika
- donosi godišnji plan poslovanja i u okviru njega strateški plan likvidnosti
- usvaja mjesečni plan likvidnosti
- donosi Plan postupanja u kriznim situacijama

Odbor za ALM (Odbor za upravljanje aktivom i pasivom)

- savjetodavno tijelo Uprave
- koordinativna funkcija na relaciji Uprave i nadležnih organizacijskih jedinica
- razmatra stupanj i smjer rizika i utvrđuje ukupnu ocjenu rizika
- utvrđuje limite za upravljanje rizikom likvidnosti i valutnim rizikom
- utvrđuje mjere za usklađenje poslovanja s usvojenom Politikom
- utvrđuje mjere za usklađenje poslovanja vezane uz promjene zakonske regulative
- razmatra stvarne i simulirane pozicije izloženosti riziku likvidnosti i valutnom riziku
- utvrđuje aktivnosti i mjere za poboljšanje sustava upravljanja ovim rizicima
- daje prijedlog Upravi za eventualne potrebne promjene strategije upravljanja rizikom likvidnosti s osnove izvršene analize stres testova

Odbor za likvidnost i valutni rizik

- usvaja dnevne i mjesečne planove novčanog toka i izloženosti valutnom riziku te prati njihovu realizaciju
- sagledava i prati zakonske i interne limite likvidnosti i valutnog rizika
- izvještava Odbor za ALM o uočenim odstupanjima ili odstupanjima koja bi mogla nastati ako se nastave određena kretanja, te mu predlaže mjere za otklanjanje takvih odstupanja
- ostala ovlaštenja definirana Odlukom o osnivanju

Sektor riznice

- pribavlja sredstva i plasira viškove na financijskim tržištima
- izrađuje dnevne i mjesečne projekcije novčanog toka
- izrađuje dnevne i mjesečne projekcije izloženosti valutnom riziku
- vrši dnevno upravljanje likvidnošću u skladu s zaključcima Odbora
- predlaže limite u pogledu vrsta i njihove visine
- priprema podatke i relevantne pokazatelje za Odbore

Sektor procjene i upravljanja rizicima – Odjel procjene i upravljanja rizicima

- vrši mjerenje, praćenje i kontrolu izloženosti riziku likvidnosti i valutnom riziku
- ocjenjuje stupanj i smjer kretanja rizika i prikladnost sustava upravljanja
- mjeri, prati i kontrolira utvrđene interne limite i izvješćuje Odbor za ALM o njihovom stanju i kretanju
- priprema podatke i relevantne pokazatelje za Odbore

Sektor računovodstva – Odjel izvješćivanja vrši obračune propisanih, zakonskih limita i izvješćuje o njima u propisanim rokovima – interno i eksterno

Odjel unutarnje revizije vrši reviziju procesa i postupaka sustava upravljanja rizikom likvidnosti i valutnim rizikom u odnosu na usvojenu Politiku i pripadajuće akte za njeno provođenje

Opće strategije i politike

S ciljem maksimiziranja učinkovitosti te minimiziranja troškova pri zadovoljavanju potreba za likvidnošću, Banka pri upravljanju ovim rizicima koristi metode i kombinacije metoda:

- upravljanja aktivom
- upravljanja pasivom
- upravljanja kapitalom

Politika upravljanja rizikom likvidnosti i valutnom riziku Banke podrazumijeva:

- politiku diverzifikacije izvora sredstava s ciljem postizanja prihvatljivog odnosa troškova i stabilnosti
- politiku diverzifikacije plasmana koja otklanja mogućnost poremećaja novčanih tokova izazvanih pogoršanjem kvalitete odobrenih plasmana
- postizanje optimalnog iznosa ulaganja u lakounovčivu aktivu odnosno aktivu koja se može koristiti u svrhu pribavljanja potrebnih dodatnih sredstava
- pravovremenu prodaju lakounovčive aktive uzimajući u obzir njihov prinos, sadašnju i predviđenu tržišnu cijenu u usporedbi sa cijenom alternativnih izvora sredstava
- postizanje kontinuirane usklađenosti aktive i pasive sa stanovišta preostale ročnosti na razini ukupne bilance i razini ključnih valuta
- usklađenost odobravanja novih plasmana u odnosu na ukupnu aktivu te u odnosu na ukupno primljene depozite, sukladno projekcijama postavljenim godišnjim planom
- praćenje svih internih i eksternih čimbenika te projekciju njihovih učinaka na stupanj likvidnosti Banke
- planiranje novčanih tokova Banke na dnevnoj i mjesečnoj razini
- definiranje scenarija za provođenje stres testova
- planiranje financiranja banke za slučaj nastupa kriznih situacija

Testiranje otpornosti na stres banka koristi kao jednu od tehnika upravljanja rizikom likvidnosti kojom procjenjuje potencijalne učinke specifičnih događaja ili promjena više financijskih faktora na svoje financijsko stanje.

Analiza scenarija je procjena utjecaja istodobne promjene više faktora rizika na financijsko stanje banke u jasno definiranim stresnim situacijama.

Analiza osjetljivosti je procjena utjecaja jednog faktora rizika na financijsko stanje banke pri čemu uzrok stresa nije definiran.

Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike	
c) Valutni rizik	4.533
(3.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike	4.533

6. Izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Nakon početnog priznavanja, financijski instrumenti vrednuju se i iskazuju po fer vrijednosti koja se može odrediti ukoliko postoji objavljena cijena koja je kotirana na aktivnom tržištu financijskih instrumenata. U slučaju da Banka nije u stanju primijeniti marking to market pristup odnosno usklađivanje prema tržištu, primijeniti će se vrednovanje temeljeno na marking to model pristupu. Ako navodi tržišnih cijena nisu dostupni ili ukoliko se pojedinim financijskim

instrumentom uopće ne trguje, ili ukoliko Banka sumnja u objektivnost izvora metoda marking to market zamjenjuje se metodom marking to model.

Materialno značajne stavke vlasničkih ulaganja odnose se na društva Investholding d.o.o. iu iznosu 53.310 tisuća kuna, odnosno na društvo Haustus Gradnja d.o.o.

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke		Bilančni iznos
		u tisućama kn
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije		
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima		
koja kotiraju na burzi		991
ostala vlasnička ulaganja		
Vlasnička ulaganja u financijske institucije		
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima		
koja kotiraju na burzi		3.643
ostala vlasnička ulaganja		
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva		
koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificiranim portfeljima		81.671
koja kotiraju na burzi		
ostala vlasnička ulaganja		

7. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od gubitka koji nastaje uslijed neadekvatnih ili nedostatnih internih procesa, ljudskih resursa, sistema ili eksternih događaja, koji uključuje pravni rizik, ali isključuje strateški rizik i rizik reputacije.

Četiri su osnovne kategorije operativnog rizika:

- **LJUDI:** Gubici povezani s namjernim kršenjem internih propisa od strane postojećih ili bivših zaposlenika. U posebnim slučajevima rizik se proširuje i na ljude koje se namjerava zaposliti.

- PROCESI: Gubici koji su se dogodili zbog neefikasnosti postojećih poslovnih procedura ili njihovog nedostatka. Gubici u ovoj kategoriji mogu doći i od ljudske pogreške ili nemogućnosti praćenja odgovarajuće procedure.
- SISTEMI: Gubici uzrokovani kvarovima u postojećim sistemima i tehnologijama. Gubici u ovoj kategoriji su nenamjerni. Namjerni se kvarovi svrstavaju pod ljudi ili vanjski.
- VANJSKI: Gubici koji se dešavaju kao rezultat prirodne ili ljudske sile.

Pojam događaj definira se kao pojava koja uzrokuje odstupanja između očekivanog ishoda nekog procesa i njegovog stvarnog ishoda. Takvo odstupanje može se pripisati nedostacima ili pogreškama procesa, ljudskim uzrocima, kvarovima u sustavu ili eksternim događajima.

Klasifikacija događaja, izjednačena s onom po važećoj zakonskoj odnosno podzakonskoj regulativi, je slijedeća:

1. Interna prijevarena
2. Eksterna prijevarena
3. Odnosi sa radnicima i sigurnost na radnom mjestu
4. Klijenti, proizvodi i poslovni postupci
5. Šteta na materijalnoj imovini
6. Prekidi i narušavanja poslovanja i rada sustava
7. Izvršenje, isporuka i upravljanje procesima

Za potrebe utvrđivanja i procjene izloženosti operativnom riziku Banka primjenjuje kvalitativne i kvantitativne metode .

Kvalitativna metoda procjene uključuje:

- Samoprocjenu – subjektivnu procjenu direktora, rukovoditelja ili drugih nadležnih djelatnika o izloženosti operativnom riziku pojedinih poslovnih područja i procesa.
- Mapiranje rizika-analiza poslovnih procesa

Osnovni cilj samoprocjene je iznutra, vlastitim procjenama identificirati potencijalne rizike u poslovanju, povećati svijest o postojanju rizika, kao i o upravljanju njima. Ujedno, samoprocjena predstavlja podlogu za stvaranje popisa rizika.

Mapiranje rizika je postupak kojim se različite organizacijske jedinice, poslovne linije ili procesi procjenjuju u odnosu na vrste rizika.

Proces mapiranja upozorava na područja koja imaju slabosti u odnosu na operativni rizik i pomaže u postavljanju prioriteta u budućim aktivnostima upravljanja operativnim rizikom.

Ovladavanje se provodi na jedan od slijedećih načina ili kombinacijom slijedeći načina:

- donošenjem odluke o prihvaćanju utvrđenih rizika, iz razloga što su cijena koja bi se platila za umanj enje ili prijenos rizika, odnosno za odustajanje od aktivnosti, neisplativi za Banku. Ovo vrijedi za rizike male učestalosti i malog potencijalnog iznosa gubitka.
- donošenjem odluke o izbjegavanju utvrđenog rizika odustajanjem od posla ili aktivnosti iz razloga što su potencijalni gubici znatni, a mogućnost pojave štetnog događaja je velika, kao i cijena koja bi se trebala platiti za umanj enje ili prijenos rizika. Ovo vrijedi za rizike velike učestalosti i velikog potencijalnog iznosa gubitka.
- donošenjem odluke o smanjenju utvrđenog rizika djelomičnim odustajanjem od posla ili aktivnosti, ulaganjem u tehnologiju, uvođenjem dodatnih kontrola, djelomičnim osiguranjem, eksternalizacijom itd. Ovime se procijenjeni potencijalni gubici i učestalost njihove pojave žele svesti na prihvatljivu razinu.
- donošenjem odluke o prijenosu utvrđenog rizika kroz ugovaranje odgovarajuće police osiguranja

Kapitalni zahtjev za operativni rizik	
Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunat primjenom:	
a) jednostavnog pristupa	20.653
(6.) Ukupan iznos kapitalnih zahtjeva za operativni rizik	20.653

8. Postupak procjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala (ICAAP)

Od ove godine kreditne institucije u hrvatskoj su obvezne uspostaviti i u svoje poslovanje integrirati postupak i rezultate procjene adekvatnosti internog kapitala i kapitalnih zahtjeva koji do sada nisu bili obuhvaćeni postojećom metodologijom. Postojeća metodologija obuhvaća rizike prvog stupa Bazelskog sporazuma o mjerenju kapitala za koje se računaju minimalni kapitalni zahtjevi. Sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala (OAJK) Banka izračunava kapitalne zahtjeve za :

- Kreditni rizik (standardizirani pristup)
- Valutni rizik (sukladno Odluci o adekvatnosti jamstvenog kapitala)
- Operativni rizik (jednostavni pristup)

Uvođenje obveze postupka procjene adekvatnosti internog kapitala ne zamjenjuje postojeće metodologije za procjenu izloženosti rizicima i kapitalnim zahtjevima. Pored provedbe postojeće metodologije i izračuna kapitalnih zahtjeva, Banka je u postupku procjene adekvatnosti internog kapitala provodi:

- redovne procjene iznosa, vrste i raspodjele financijska sredstva i internoga kapitala koje smatra adekvatnim za pokriće razine rizika kojima je ili bi mogla biti izložena
- identificira glavne izvore rizika i sposobnost da ispuni svoje obveze kada se rizici materijaliziraju
- provodi testiranja poslovanja u uvjetima stresa i različitih scenarija
- osigurava da su procesi, strategije i sustavi koji se koriste u postupku procjene adekvatnosti internog kapitala sveobuhvatani i primjereni naravi, opsegu i složenosti poslovanja Banke
- dokumentira proces procjene i upravljanja adekvatnosti internog kapitala.

Banka je identificirala rizike drugog stupa koji se procjenjuju kvantitativno, koji se ovisno o materijalnosti uključuju kapitalne zahtjeve za internim kapitalom.

- Valutno inducirani kreditni rizik (sukladno metodologiji Banke)
- Kamatni rizik u knjizi banke (pojednostavljeni izračun)
- Koncentracijski rizik (sukladno metodologiji Banke)

Banka je identificirala rizike drugog stupa za koje se koriste mjere smanjenja i ograničenja, ali koji se ne uključuju se u kapitalne zahtjeve s osnova internog kapitala:

- Likvidnosni rizik
- Upravljački rizik
- Strateški rizik
- Reputacijski rizik